

# OS TELECENTROS:

*A rede al alcance de todo el mundo*



↓ Entrambasaguas

*El Principao d'Asturias, d'emparzao cos conceyos y a través da Dirección Xeneral de Tresportes y Telecomunicacióis, amañóu a qu'é a rede de telecentros máis mesta y grande d'Europa. Hasta xunio d'este ano 2003 taban en marcha nada menos que 80 telecentros en toda Asturias. El obxetivo é mui claro: que todos os asturianos y asturianas, vivan unde vivan, podan achegarse á tecnoloxía da información y Internet. Neste proyecto mírase muito pola población das zonas rurales y, sobre todo, pola que ten menos oportunidades: a que busca trabayu, os discapacitaos, as muyeres, a xente mayor, os estudiantes, etc. Nus conceyos como os del Navia-Eo, unde a presencia del mundo rural ten tanto peso, os telecentros supóin úa ponte por unde acceder a espacios qu'hasta agora taban malos d'alcanzar prá mayoría da xente.*

**C**ondo chegóu a televisión al mundo rural, por todos os sitios empezaron a nacer teleclubus unde a xente s'apeteiraba de noite pra ver aquello nunca visto. Einda hoi, agora que pasóu a fuga da tele y todo el mundo ten cadasóu aparato na casa, dalgús locales que s'abriron entoncias siguen funcionando como sito d'encontro pras actividades que se fain nel llugar. Però agora a novedá ta noutros telecentros unde, tamén a través d'úa pantalla, cualquera pode ter acceso a todo el feixe d'infor-

mación que brinda Internet, al correo electrónico y a outras muitas cousas que tein nos ordenadores el sou soporte: dende fer un escrito hasta llevar a contabilidad d'úa empresa.

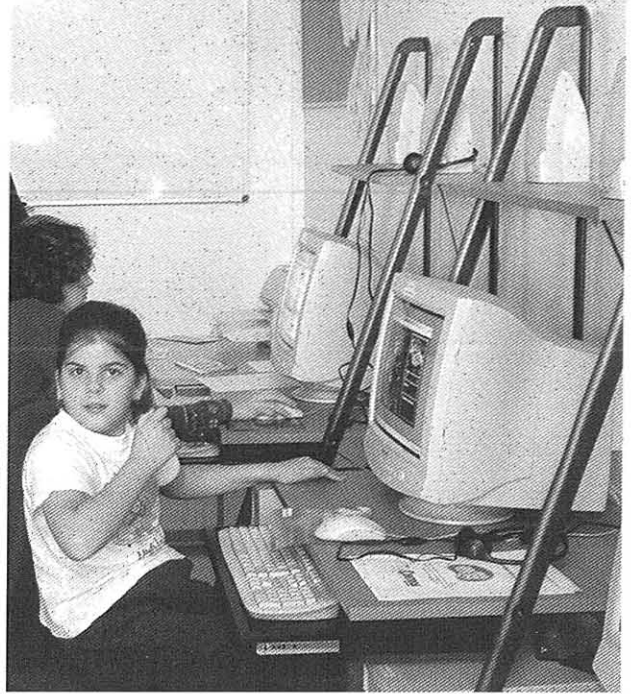
## ¿Qué son os telecentros?

Os telecentros son úa rede de locales que tein un funcionamiento aparecido tanto na súa filosofía como na súa xestión y nel sou equipamento. Tán pensaos

pra xente maior de deciséis anos, aunque cualquier neno ou nena pode entrar sempre que nun día en horario escolar. Pra usar as instalacións del telecentro hai qu'encher úa ficha y ferse usuario, cousa qu'é de baldre. Cada telecentro vai fendo os sous usuarios y, pouco a pouco, as cifras van aumentando. Os datos falan ellos mesmos: en xunio de 2003 había nos telecentros del Navia-Eo us 6.300 usuarios, el que supón alreol del 15% da población total da zona.

Como os intereses dos usuarios son mui variaos, hai úas prioridades d'uso marcadas nas súas regras internas: primeiro van os proyectos de teletrabayo, formación y teleformación que se fain dentro das actividades del telecentro. Tamén tein preferencia as búsquedas de trabayo y el orientación profesional. Despóis xa vein aquellos que quiran fer trabayos escolares y os que se dediquen a aprender ellos solos. A verdá é que namáis en dalgúas fechas —como nas vacacióis— y en dalgúas das villas principales se tein qu'apricar con rigor estas condi-cióis. En cada telecentro escoyen d'acordo cuas posibilidades y a demanda os horarios del local, el tempo máximo d'uso dos equipos, da impresora y a limitación del uso dos ordenadores pra cuestióis d'ocio.

Os telecentros tein úa páxina web ([www.asturias-telecentros.com](http://www.asturias-telecentros.com)) unde se poden ver todas as posibilidades qu'ofrecen, el sou reglamento interno, os horarios, estadísticas d'uso y noticias relacionadas cos usuarios. Dentro d'ella pódese acceder á sección de cada telecentro pra seguir a súa trayectoria y as actividades qu'amaña cada ún d'ellos.



Os pequenos son us usuarios fieles dos telecentros

## Fendo un pouco d'heatoria

El proyecto dos telecentros botóu a andar en abril de 2001 col proceso de selección dos axentes. Buscábanse sobre todo personas da zona que, partindo d'un bon coñecemento da xente y das posibilidades locais, puderan fer miyor el sou llabor. Ás veces esto llogróuse, pero noutros casos veron mozos a trabayar dende el centro d'Asturias.

Cayetano Fresco, *Tano*, foi axente na primeira fornada que puxo a andar os telecentros. Chegóu dende el sou Castrillón natal nada menos qu'a Taramundi. Como ben nos señala, a os axentes dos telecentros tocóuyes fer tamén d'animadores socio-culturales porque, por exemplo, condo él chegóu nel conceyo taramundes ainda nun había esa figura. Pois ben, veu a trabayar d'animador sociocultural de novas tecnoloxías. El primeiro paso de cualquier axente é darse a conocer, dando confianza á xente y informando das posibilidades das instalacións. Nos dous anos que tuvo, trabayóu muito fora del telecentro nese llabor de sensibilización y captación d'usuarios. Tano chama el atención sobre un feito: os nenos foron dando a conocer el sito a os sous emaos mayores, despóis empezaron a chegar os padres y, al cabo, tamén os bolos.

Y é que son os nenos os primeiros en entrar a sabichar nel telecentro porque los chama a novedá y a posibilidá d'atopar sitios novos unde entreterse. Però a función principal d'estos sitios é a formación y todos os axentes encargaos dos telecentros procuran ir llevando a os rapaciós das posibilidades d'ocio que brindan os ordenadores ás posibilidades formativas. D'ese xeito, van tentando de qu'os nenos practiquen a mecanografía y amañen allí os sous trabayos escolares.



Exterior del telecentro en Santantolín (Ibias)



As escolas veyas del Rabeirón, en Ortigueira, unde ta el telecentro de Cuaña

Condo Tano chegóu había úa páxina web del Conceyo, *taramundi.net*. Al cabo de dous anos de telecentro, cuase todos os hoteles tein a súa páxina en Internet, y muitas pousadas y restauráis tein ou tán amañándolas. Nos artesanos, qu'é úa estaxa importante na economía taramundesa, el telecentro encontróu úa resposta muito búa y d'este xeito puido axudalos nel que chaman "alfabetización dixital", querse dicir, aprender os rudimentos pra manexar un ordenador y pra moverse pola rede. En Internet puderon conocer recursos que yes podían ser d'utilidá y tamén siguiron abondos talleres.

Os empezos tamén foron aparecidos pra Covadonga Colubi, axente del telecentro d'Ibias. Hoi el conceyo cunta con dous locales, ún na capital, Santantolín, y outro en Tormaleo. Igual que Tano, a Covadonga tamén ye tocóu un sito que nun conocía y pr'alló marchóu: pral llabor d'un axente é fundamental conocer ben el llugar, darse a conocer á xente y, polo tanto, allí vive agora.

## Oportunidades pra todos

Destaca Covadonga úa característica mui importante dos telecentros: qu'os talleres, os medios, os contidos, son os mesmos pra todo el mundo, viva en Uviéu ou viva en Santantolín: agora —a lo menos

neste campo— a xente da zona rural ten as mesmas oportunidades d'adquirir conocimientos qu'os que viven nas ciudades del centro d'Asturias. Entre as actividades máis chamadeiras que tán fendo en Ibias resaltan dous talleres sobre Internet pra llabradores y ganadeiros, a través del proyecto *Si-Loc@l*, pra facilitar que, por exemplo, nun teñan que viaxar á capital asturiana cada vez que tein qu'informarse de daqué ou fer un papeleo. Este sector económico tan importante pral occidente asturiano é sempre úa das preocupacióis dos axentes, anque é verdá que costa achegarse as posibilidades que brinda a rede. Félix Fernández Álvarez, ún dos dous axentes del telecentro de Cuaña —que, por certo, foi el primeiro centro que s'abrú nel Navia-Eo—, tamén s'esforza por organizar talleres pra llabradores, pero entiende as dificultades: cos sous horarios tan escravos, é normal que yes coste caro poder seguir con regularidá os cursos que yes ofrecen os telecentros.

Peró nun se trabaya namáis con este sector da población. En Ibias, por poñer un caso, a os cursos pensaos pr'autónomos y *pymes* acude actualmente úa ventena de personas: albañiles, trabayadores da madera, tendeiros...

Condo un axente d'un telecentro ve cómo a xente vai perdendo el medo y descubre todas as posibilidades, eso presta. Tano recuerda el caso d'us emigrantes taramundeses en México que vían ás veces a pasar úa temporada á súa terra. Ún d'ellos consulta-



*Rapaces d'ibias nun taller dos muitos que se poden seguir nos telecentros*

ba os sous negocios y mantíase en contacto electrónico cúa familia, pero el outro, de máis de setenta anos, nun s'estrevía a mandar él mesmo os correos. Al cabo, deu el paso... y acabóu embizcándose.

Tano xa nun ta nel telecentro, pero sigue trabayando nun llabor aparecido. Viaxa por toda Asturias col autocar de Si-Loc@l, un proxecto da iniciativa comunitaria EQUAL cofinanciao pola Unión Europea y el Gobierno que tenta de promover a sociedade da información nos concellos de menos de 40.000 habitantes. Axuda, por exemplo, a qu'as empresas pequenas y medianas, as *pymes*, se vayan axeitando á tecnoloxía da información y a comunicación, fai orientación llaboral y consultoría sobre tecnoloxías novas, etc. Cos cursos de teleformación, que se poden seguir nos telecentros, obtéense un título homologao pola Unión Europea.

Félix Fernández destaca cómo pasa pol telecentro todo tipo de xente: rapacíos que vein a fer os sous traballos escolares, xente que vén a consultar el sou correo, a mirar nas ofertas d'emprego, amas da casa, y xente mayor. É este último sector da poboación el que, por razóns xeneracionais, ten máis dificultades ou pon máis reparos a chumbar nel mundo da informática. Precisamente se trabaya con dinamizadores da terceira edá pra qu'este sector social, con tanto vagar, poda atopar contidos d'ocio, d'información, de viaxes, etc., na rede. Por exemplo, a páxina web dos telecentros cuntaba el caso

d'un cuañés de 67 anos que descubriera Internet gracias á súa neta de nove anos, usuaria del telecentro. Primeiro vía acompañalla y quedaba na biblioteca —que ta nel mesmo edificio— ou pasaba, pero pouquín a pouco a prensa dixital foi enchéndose el oyo y, al cabo, precatóuse das posibilidades que brinda a rede. Núa semana y sin asistir a ningún taller, visitóu el Zoológico de Barcelona, entróu nun feixe de páxinas —entre ellas, as da zona—, y hasta escuitóu a radio a través d'Internet. Pero os casos chamadeiros son muitos: un rapaz que fixo a súa propia páxina web, úa señora de 82 anos que quería aprender y que, axeitín, puido, xente que contacta con parentes de mui llonxe... Félix pon d'exemplo el caso d'úa madre de Cuaña: ten el fiyo estudiando nel estranxeiro y vai todos os días al telecentro porque a través del correo electrónico poden tar en contacto axina y de baldre.

Todos os axentes coinciden nas muitas chufas que reciben dos turistas d'outras comunidades que pasan polas instalacións y que pasman con qu'haxa un telecentro público y de baldre en cada concello. Y é pra chufallo, porque el telecentro fai un papel de dinamizador y, anque al principio a xente chega a informarse individualmente, col axuda d'axentes d'emprego, asociacións, axentes d'igualdá, carteles, convocatorias... a cousa vai animándose y faise realidá el obxectivo primeiro: que pra formación y pra información os kilómetros xa nun señan un estorbo. 